

1. Előterjesztés

A Német Önkormányzat Gara Képviselő-testületének
2019. december 5. napján 17.00 órakor megtartandó közmeghallgatására

Beszámoló a Német Önkormányzat Gara Képviselő-testületének 2019. évi munkájáról

Előterjesztő: Heffner Hedvig elnök

Készítette: Heffner Hedvig elnök

Törvényességi ellenőrzést végezte: Hódosné dr. Süke Amália jegyző

Melléklet: -----

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület 2019. évben 10 alkalommal tartott nyilvános ülést és egy alkalommal közmeghallgatást.

2019. évben a munkatervben szerepelő programokat szinte maradéktalanul sikerült a képviselő-testületnek teljesíteni.

A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata 2016-ban hosszú távú stratégiát dolgozott ki, mely 2020-ig érvényes. Akkor kerül átvilágításra, hogy mi valósult meg, hogyan haladjunk tovább.

A 2019. évben végzett munkáról szóló beszámolót e stratégia figyelembevételével került összeállításra.

A stratégia 5 területet ölel fel. *1. Politika 2. Nevelés, oktatás 3. Kultúra 4. Ifjúság 5. Média*

1. Politikai:

Első helyen áll az aktív német nemzetiségi közösség kialakítása. Az elmúlt évben választások előtti eseményeket figyelemmel kísérve tapasztalható volt, hogy megnőtt a fiatalok érdeklődése, igen sok főiskolás, egyetemista adott hangot nemzetiségük vállalásának fontosságával kapcsolatban. Ez az előző képviselő-testületet is arra ösztönözte, hogy az idén lezajlott helyi hatósági választások során a német önkormányzat képviselő-testületét megfiatalítsák, akik majd új lendülettel folytatják a 25 évvel ezelőtt elkezdett munkát. Nemzetiségünk korrekt történelmének megismerése érdekében, mint minden évben megemlékezést tartottunk január 19-én a kitelepítés emléknapján, valamint a robotra hurcoltak napjain, csendes megemlékezést január 6-án a templomkerti emlékműnél, november első vasárnapján Baján.

Itt emliteném meg, hogy helyileg nagyon jó az együttműködés Gara Községi Önkormányzattal, minden ügyünket maximális pontossággal intézik, a közfoglalkoztatottak besegítenek emlékhelyeink ápolásába. Ezt tisztelettel megköszönjük. A község nemzetiségi önkormányzataival (horvát és roma), a Garai Székelykör Egyesülettel szintén eredményesen tudunk együtt dolgozni. A németiség helyi szinten képviselve van az önkormányzatban, Putterer Antal alpolgármester Kertész Ferenc és Kertész Donát képviselők személyében. Regionális szinten is jó az együttműködésünk a környékbeli német önkormányzatokkal, valamint különböző német egyesületekkel. Együttműködési megállapodást kötöttünk a Vaskúti Németek Egyesületével, a Magyarországi Németek Pécs-Baranya megyei Egyesületével, a Geresdlaki Német Önkormányzattal valamint a bajai 'Bácska Kulturális Egyesülettel.

Úgy gondolom, hogy az évek során a garai németiség identitását, az összetartozás érzését sikerült megerősíteni. Ezt bizonyítja az a tény, hogy helyi és vidéki német nemzetiségi rendezvényeikre elfogadják a meghívást, szívesen eljönnek. Az idei évben is jól sikerült Svábbal volt januárban. A május elsejei majálison is sokan vettek részt, babgulyást főztünk, ami sok hozzáértő szakács által készült, nagyon finomnak bizonyult. Többen hoztak otthonról egyéb finomságokat is, mindenki jól érezte magát annak ellenére, hogy nem lett helyezett a babgulyásunk. A falunap is jól sikerült, elfogyott a káposztás húsos, kolbászos gőzgombóc, és mindkét marhapörköltös bogrács is kiürült. Vendégeink voltak a Vaskúti Német Egyesület tagjai, valamint a bácsbokodi „Wikitsch Néptánccsoport”. Mindkét csoport színes kultúrműsort adott elő. Több vidéki rendezvényen vettünk részt, Vaskúton, a nemzetiségi napon, az Egyesülettel együtt főztünk a falunapon, a szekszárdi Német Színház Valéria Koch irodalmi emlékestjén. két színházi előadáson felnőttekkel. (A Bautzeni német színház „A boksoló szíve” című vendégszámát, valamint novemberben „A nyolc nő című darab premierjét), az MNÁMK-ban megrendezett nemzetközi Dunamenti Svábok találkozóján, majd az októberben megrendezett „Ulmi dereglye” avatási ünnepségén, szeptemberben a Sobri csárdában megrendezett nyárzáró Sváb találkozón, Nemesnádudvaron a megyei –német misén, Bácsalmáson, a nemzetiségi rendezvénysorozaton, Császártöltésen a megyei önkormányzat kulturális bemutatóján.

Nemzetközi kapcsolataink ápolására is törekszünk. Jó a kapcsolatunk a Mosbach-i Dunamenti Svábok Egyesületével, akik már felléptek nálunk, a mi tánccsoportunk is vendégszerepelt már náluk. A „Zombori St. Gerhardt Művek” német szervezettel aktív a szakmai kapcsolatunk, több rendezvényünkre eljöttek. mi is jártunk náluk Zomborban. További együttműködésre számítanak ők is, mi is, amire fokozottan kell figyelni, mert az eddigi kapcsolattartó vezető Beck Antal úr a közelmúltban elhunyt.

2. Oktatás, nevelés:

A magyarországi német nemzetiség legfontosabb oktatáspolitikai célja egy olyan német nyelvű nevelési, oktatási, képzési kínálat fenntartása, és fejlesztése, amely mindenki számára elérhető. Cél, hogy az óvodától az egyetemi szintekig biztosítsa a nyelvfejlesztést, nyelvhasználatot. Ugyanakkor épít a német népcsoport tagjainak elkötelezettségére, aktivitására, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel, hiszen a német nyelv és kultúra a magyarországi német identitás fenntartásának és megerősítésének alapvető feltétele. Ennek érdekében fontos, a nyelv magas szintű ismerete mellett a helyi nyelvjárások és szokások ápolása, valamint a németek történetének korrekt megismerése. Ebben a munkában tudja a Német Önkormányzat leginkább segíteni a pedagógusok munkáját. Segíteniük kell kapcsolatot teremteni a pedagógusok, tanulók és a felnőtt német közösség tagjai között.

2019-ben is két alkalommal szerveztünk vers- és prózamondó versenyt. Önkormányzatunk képviselői a különböző iskolai programokon részt vesznek és igyekeznek a németiség felnőtt közösségét is bevonni a különböző német nemzetiségi projektek megvalósításába. Garán német nemzetiségi nyelvoktatás folyik, amelynek sajátossága más hasonló iskolákkal összehasonlítva, hogy itt a horvát nemzetiségi nyelvvel párhuzamosan történik. Önkormányzatunk az iskola kezdeményezésére bekapcsolódott a „Kézfogás” programba, mely véleményem szerint eredményesen működik. Ennek keretében május hónapban az iskola felsős tanulóival részt vettünk a Bajai Német Önkormányzat egyik testületi ülésén, ahol a tanulók is hozzászóltak, érdeklődtek. Ez egy jó tapasztalatszerzési lehetőség a tanulók részére, megismerhetik a nemzetiségek jogaival, de szembesülnek a ténnyel, hogy a jogokkal komoly kötelességeik is lesznek felnőtt korukban. Egy másik alkalommal, május hónapban jellegzetes német népi hangszerekkel ismerkedhettek meg tanulóink Emmert József közreműködésével, aki az MNÁMK tanára.

Szakképzett pedagógusok látják el a nyelvoktatást az óvodában és az iskolában is. Munkájukat közösen kidolgozott pedagógiai elvek vezérlik. Törekсенek a tanulókat bevonni

a nemzetiségi téren meghirdetett iskolán kívüli tevékenységekbe, ahol a gyerekek jó eredményeket érnek el. Köszönjük a nemzetiségi pedagógusoknak az óvodában, iskolában végzett munkájukat.

A magyarországi német nevelési-oktatási intézmények technikai felszereltsége, tankönyvparkja és oktatócsomagjai megfelelnek az aktuális pedagógiai elvárásoknak

3. Kultúra:

A stratégia kihangsúlyozza, hogy élni kell a kulturális autonómia által adott lehetőségekkel, mert optimális kihasználása kulcsszerepet játszik a közösség építésében és fennmaradásában. Az oktatás mellett a kultúra a magyarországi német identitás fenntartásának alappillére. Feladatunk az épített és megélt kulturális örökség ápolása. A keresztek, emlékművek, emlékhelyek rendszeres gondozása bizonyítéka annak, hogy az emberek nem közömbösek nemzetiségük értékeinek megőrzése iránt. Figyelemre méltó, hogy ebbe a tevékenységbe nem kizárólag német származású emberek kapcsolódnak be. Ezért minden aktívan ténykedő garai lakosnak köszönetet mondunk.

A kulturális örökség ápolása már az óvodában, iskolában megkezdődik, az ifjúsági táncsoportban is aktívan folytatódik. Sikerült Kishegyi Simon úr személyében olyan korszerűen képzett tánctanárra találni, aki hathatósan foglalkozik az ifjúsági csoporttal, jó egyetértésben tudnak együtt dolgozni. Tudásuk felmérése után már több koreográfiát dolgozott ki a csoport részére a garai hagyományok figyelembevételével. Továbbra is szeretnénk támogatni ezt a kialakult jó kapcsolatot. A nemzetiségi napon erre ígéretet kaptunk.

Német szakos nevelőink is rendszeresen részt vesznek a nyelvoktatói és nemzetiségi képzéseken.

Aktívan járnak énekelni a baja környéki német kórus garai tagjai, számuk növekedett. Köszönet mondunk mindenkinek, aki a német kulturális örökség ápolásában részt vesz.

A kulturális stratégia másik cselekvési területe a művészet és irodalom. Ezen a területen a pedagógusoknak, illetve az iskola tanulóinak van meghatározó szerepük. A tanulók az elmúlt években kistérségi, megyei, sőt országos német versenyeken is eredményesen szerepeltek, tanulmányi, vers-és prózamondó, valamint rajzversenyeken. Ehhez olyan segítséget tud nyújtani a Német Önkormányzat, hogy továbbra is megszervezi a helyi versenyeket, mely az idén is két alkalommal volt, márciusban és novemberben.

Következő cselekvési terület a színház. Az Országos Német Önkormányzat Szekszárdon működteti a Magyarországi Német Színházat. A magyarországi színészek mellett gyakran vendégszerepelnek osztrák, német színészek is, bővült a kapcsolatuk a külföldi német színházakkal is. Az „Emberi Erőforrások Minisztériuma” támogatásának köszönhetően minden garai tanulónak lehetősége van megnézni egy német gyermekdarabot a Szekszárdi Német Színházban. Az idén is sikeresen pályáztunk, novemberben látták a Velence hóban című darabot, decemberben „Az öt szörnyeteg” című mesejátékot nézhetik meg az alsós tanulók. Két alkalommal egy-egy felnőtt csoportnak is szerveztünk színházlátogatást.

Vallás/Egyház, mint cselekvési terület: Sajnos nagyon kevés olyan pap működik a környékünkön, aki beszéli a német nyelvet. Ezért nem lehetséges a rendszeres német misék megtartása. Ennek ellenére a német rendezvényeinken minden alkalommal sikerült német nyelvű misét megszervezni. A környékbeli német misékre is megszervezzük az utazást az érdeklődő hívek részére. (Baja, Nemesnádudvar, Vodica) Kezdeményeztük, hogy ünnepélyes alkalmakon, (karácsony, húsvét, búcsú, elsőáldozás) a magyar nyelvű miséken legyen nemzetiségi nyelvű olvasmány az ősök tiszteletére, hiszen ezt a templomot a horvátok és a németek építették fel, rendezték be. Plébánosunk továbbra is támogatja a nemzetiségek kérését.

A stratégia fontos hangsúlyt helyez a német tájházak, gyűjtemények, és műemlékek gondozását, fenntartását, mivel ezek kultúránk fontos hordozói. Községünkben a

falumúzeumban van egy berendezett német szoba, illetve több olyan eszközt, tárgyat mutat be a „gyűjtő” tulajdonos, mely német háztartásokból származnak. Mindannyiunk kötelessége ezeket az emlékeket megbecsülni és őrizni. Köszönjük Pál Józsefnek és feleségének. Itt szeretném elmondani, hogy nemzetiségi pedagógusaink megkezdtek a még felelhető német családokban használatos tárgyak, eszközök gyűjtését, kaptak már több felajánlást. Ebben próbálunk segítségükre lenni. Ezúton megkérek mindenkit a megjelentek közül, ha akad a tulajdonukban olyan tárgy, mely a ma már nem használnak, jelezzék felénk, illetve a pedagógusoknak, hogy ezeket a múltban értékes darabokat a mai gyerekek is megismerhessék.

Fontos cselekvési terület a könyvtárak bővítése nemzetiségi kiadványokkal, valamint kiadványok megjelentetése a nemzetiség nyelvén. Szeretném ismét elmondani, hogy irodánkban több száz kötetes német nyelvű könyvtárunk van egy innen kitelepített németországi ember, Strahl József felajánlásának köszönhetően, amit folyamatosan bővítünk a hazai német nyelvű kiadványokkal, a magyarországi németiség történetével foglalkozó irodalmi alkotásokkal, dokumentumgyűjtésekkel. Van gyermekkönyvünk, szépirodalmi kötetünk, kalandregények, földrajzi, művészeti könyvek, útikönyvek, ismeretterjesztő könyvek. Bárki, aki szívesen olvas német nyelvű könyveket, hívja valamelyik képviselőt, akivel időpontot egyeztetve válogathat a könyvtárból.

Évente igyekszünk újabb saját kiadványt is megjelentetni. (Emlékezés a málenkij robotra, kitelepítési emlékek naptárai) Már 5 német nyelvű képes albumot jelentettünk meg az évek során összegyűlt képanyagból témakörökre csoportosítva: Nemzetiségi napok, Nemzetiségi „Gasztro utca” (falunap), Megemlékezések, ünnepek, Együttműködés az óvodával, iskolával, Ezt jó lenne folytatni, esetleg újabb pályázat benyújtásával.

4. Ifjúság:

Fennmaradásunk záloga egy erős identitással bíró fiatal generáció kinevelése. Fontos a fiatalok megszólítása, önazonosságuk erősítése. Nálunk helyben különösen fontos, mert többnemzetiségű község lévén a fiatalok szinte mind két, illetve három nemzetiséghez is tartoznak. Fontosnak tartjuk, hogy ezek a gyerekek helyben minden nemzetiség kultúráját, hagyományait megismerjék, és aktívan ápolják. A népismeret keretében erre lehetőség nyílik. Az iskola „Kézfogás programja is ezt célozza meg. A Német Önkormányzatunk úgy tudja segíteni ezt a tevékenységet, hogy hidat épít a felnőtt közösség és az ifjúság közé, olyan találkozásokat szervez, ahol az idősek bemutatják, elmondják a régi szokásokat, beszélnek a népcsoport történelméről. Aktivizáljuk a fiatalságot a rendezvényeink lebonyolításában. Bevonjuk őket a szervezésbe, a cselekvésekbe. Az idei évben láthatták minden rendezvényen jelen voltak fiataljaink, szívesen vállalták a feladatot, és láthatóan jól érezték magukat. Kihasználjuk a középiskolákban bevezetett önkéntes munka adta lehetőségeket. Célunk, hogy betekintést nyerjenek szerteágazó munkánkba. Ismerjék meg tevékenységünket. Szeretnénk elérni, hogy ők is bátran merjenek kérdéseket feltenni, kívánságaikat tolmácsolni.

5. Média:

A magyarországi német médiákról röviden. A pécsi rádióban naponta 10-12 óráig van német nyelvű nemzetiségi műsor. Ezen kívül hetente van német Tv adás „Unser Bildschirm” címmel. Több német nemzetiségi újság jelenik meg. Nálunk a legismertebb a „Neue Zeitung”, a „Sonntagsblatt”. Ezek előfizetéses lapok. Hozzáink legközelebb álló a negyedévente megjelenő „BatschkaerSpuren”, mely a közvetlen közelünkben, a BKK megyei németiség életével, történelmével ismerteti meg bennünket. Ez nem előfizetéses, ingyenes, de felajánlásokkal tartja fenn magát. Kérjük, jelezzék a képviselő-testület bármely tagjánál, ha rendszeresen szeretnék ezt megkapni. Évente megjelenik a „Deutscher Kalender”. Igényüket szintén kérjük jelezni.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót az alábbi határozati javaslattal elfogadni szíveskedjen.

HATÁROZATI JAVASLAT:

Német Önkormányzat Gara Képviselő-testületének

..../2019. (XII.5.) számú határozata

Beszámoló a Német Önkormányzat Gara Képviselő-testületének 2019. évi munkájáról

A Német Önkormányzat Gara Képviselő-testülete elfogadja a Német Önkormányzat Gara 2019. évi munkájáról, programjainak teljesítéséről szóló beszámolót.

Határidő: azonnal

Felelős: képviselő-testület

Gara, 2019. november 26.

Heffner Hedvig
elnök